

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

PRE 1. ČASŤ I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA ZUŠ

ISCED 1 B

Motto : Umenie patrí všetkým

Identifikačné údaje:

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE 1. ČASŤ I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA ZUŠ**

ISCED 1 B

Vzdelávací program školy :

Stupeň vzdelania: **ISCED 1 B**
Dĺžka štúdia: **štyri roky**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **štátna**

Predkladateľ: **Marek Gula**
Názov školy: **Základná umelecká škola**
Adresa: **Kráľovská 16, 909 01 Skalica**
IČO školy: **37838539**
Riaditeľ školy: **Marek Gula**
Koordinátor tvorby ŠVP:
Telefón/fax: **034/6644547, 0346601096**
E-mail: [**info@zus.skalica.sk**](mailto:info@zus.skalica.sk)
Web: [**www.zusskalica.sk**](http://www.zusskalica.sk)

Zriaďovateľ: **Mesto Skalica**
Názov: **Mesto Skalica**
Adresa: **Námestie Slobody 10**
Kontakty:

Platnosť dokumentu: **od 01.09.2008**

podpis riaditeľa:

podpis predsedu Rady školy:

Foto školy:

Platnosť ŠVP	01.09.2008	
Revidovanie	01.09.2011	

Obsah

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- 1.1. Veľkosť školy
- 1.2. Z histórie školy
- 1.3. Charakteristika žiakov
- 1.4. Špeciálne výchovno–vzdelávacie potreby žiakov
- 1.5. Charakteristika pedagogického zboru
- 1.6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov
- 1.7. Perspektívne potreby na doškoloňovanie pedagogických pracovníkov
- 1.8. Organizácia prijímacieho konania
- 1.9. Dlhodobé projekty
- 1.10. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi
- 1.11. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy
- 1.12. Škola ako životný priestor
- 1.13. Podmienky na zaistenie BOZP pri výchove a vzdelávaní

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

- 2.1. Školský vzdelávací program v podmienkach ZUŠ
- 2.2. Ciele vzdelávania v ZUŠ
- 2.3. Oblasť vzdelávania v ZUŠ
- 2.4. Vlastné zameranie školy a stupeň vzdelania
- 2.5. Profil absolventa
- 2.6. Pedagogické stratégie – výnimočne nadaní žiaci

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

- 3.1. Hodnotenie výsledkov práce žiakov
- 3.2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- 3.3. Hodnotenie školy (autoevalácia)

I. Všeobecná charakteristika školy

1.1. Veľkosť školy

Základná umelecká škola Kráľovská 16 v Skalici je plne organizovaná škola so všetkými štyrmi odbormi: literárno-dramatický, výtvarný, tanečný a hudobný odbor. Okrem sídla na Kráľovskej 16 má škola vysunuté pracoviská v Skalici na Námestí Slobody 14 (výtvarný odbor), budova Orlovne na Kráľovskej ulici 18 (tanečný odbor), v obci Radošovce (hudobný, tanečný a literárno-dramatický) a v obci Oreské (hudobný odbor). Spolu so všetkými pracoviskami má škola 36 tried a kapacitu približne 1600 žiakov. Jednotlivé ročníky sú zložené z jednej až dvoch tried – skupín – toho istého ročníka v kolektívnom vyučovaní: tanec, výtvarný odbor, LDO, hudobná náuka. V rámci hudobného odboru však prevláda individuálne vyučovanie – jeden žiak – jeden učiteľ.

Sídlo školy a hlavná budova je umiestnená v širšom centre mesta v priestoroch bývalého Františkánskeho kláštora, budova na Námestí Slobody sa nachádza priamo v centre mesta, budova Orlovne sa nachádza vedľa hlavnej budovy.

1.2. Z histórie školy

Vzniku hudobného školstva v Skalici predchádzala bohatá tradícia hudobného života v minulosti. Kronika mesta uvádza, že už začiatkom 17. storočia pôsobili v Skalici hudobníci z blízkeho okolia. V roku 1950 bol založený Mestský hudobný ústav, ktorý bol už riadený Poverením školstva, kultúry a vedy v Bratislave. Riaditeľom bol Valentín Petránok. Hudobná škola bola umiestnená od roku 1952 v priestoroch Františkánskeho kláštora, kde riaditeľstvo, hudobný odbor a časť tanečného odboru sídli dodnes. V roku 1956 nastupuje nový riaditeľ Petr Kreml – absolvent Konzervatória a JAMU v Brne. Počas prvých piatich rokov zostáva učiteľský zbor bez veľkých zmien. Zvýšil sa počet interných učiteľov na päť pracovníkov. Plánovitý rozvoj jednotlivých tried umožňoval vytvorenie husľového, harmonikového a tiež miešaného súboru, ktoré dobre reprezentovalo školu na verejnosti. Podľa nového školského zákona z roku 1961 bola uskutočnená prestavba hudobných škôl na tzv. Ľudové školy umenia. Hudobná škola v Skalici sa zmenila na Ľudovú školu umenia s jedným odborom – hudobným. V školskom roku 1976/77 bol zriadený výtvarný odbor. Rozšírenie školy o ďalšie odbory umožňovalo stále väčšiemu počtu žiakov rozvíjať svoje schopnosti a nadanie v rôznych oblastiach umenia. Počet žiakov narástol do roku 1980 z 294

na 503. V roku 1989 odchádza do dôchodku doterajší dlhoročný riaditeľ Petr Kreml. Vedenie školy prevzal nový riaditeľ, pôsobiaci vo funkcii až dodnes Marek Gula. Novým vedením školy pokračuje ďalší rozvoj všetkých odborov, rozšírenie kádra pedagógov a tým aj narastajúci počet žiakov. V roku 1989 sa zriadil tanečný odbor, v roku 1991 bola založená pobočka školy v Kopčanoch, ktorá ukončila svoju činnosť v roku 1994, kedy prešla pod správu ZUŠ Holíč. V roku 1992 vznikla pobočka v Radošovciach, kde sa vyučuje v hudobnom i tanečnom odbore dodnes. V roku 1990, v súvislosti so spoločenskými zmenami nastáva zmena v názve školy na – Základná umelecká škola. Od roku 1996 sa zriaďuje literárno-dramatický odbor, čím sa stáva škola plne organizovanou.

1.3. Charakteristika žiakov

Vekový rozsah žiakov dochádzajúcich do ZUŠ je veľký – od predškolákov v materských školách, žiakov základných, stredných a vysokých škôl až po pracujúcich a dôchodcov.

V niektorých odboroch začínajú deti v predškolskom veku 5 rokov. Tento vek nie je prekážkou prijatia do tanečného, výtvarného a literárno-dramatického odboru. V literárno-dramatickom odbore /LDO/ pre 5 ročné deti sa kvôli faktu, že ešte nevedia čítať venujú viacej pohybovej príprave. Vyučovanie detí v predškolskom veku prebieha v materských školách na ktoré dochádzajú naši pedagogickí zamestnanci podľa stanoveného rozvrhu. Tešíme sa, že záujem žiakov všetkých vekových kategórií je dostatočne veľký a pokrýva a dokonca v niektorých odboroch prevyšuje kapacitné potreby školy.

Hlavné ťažisko žiakov u nás tvoria žiaci I. stupňa ZUŠ – I. ZŠ Vajanského, III. ZŠ Strážnická, osemročného Gymnázia. Časť detí dochádza z okolitých dedín, pokiaľ naše vysunuté pracovisko nezahŕňa objekt ich záujmu, alebo sa tam vôbec nenachádza. Vysunuté pracoviská /Radošovce a Oreské/ zjednodušujú dochádzku žiakov do ZUŠ tým, že hlavne malé deti nemusia cestovať, ušetria cestovné náklady a odstraňujú aj ďalšie riziká súvisiace s cestovaním detí. Zároveň je zabezpečená odbornosť riadenia a vyučovania zo stany ZUŠ. Všetci títo žiaci získavajú na našej škole primárne umelecké vzdelanie ISCED 1B ako 1. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ a tiež nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2B ako 2. časť I. stupňa základného štúdia ZUŠ.

Ďalšiu časť žiakov tvoria žiaci II. stupňa – stredoškólači, ktorí nie sú konzervatoristi ani žiaci stredných umeleckých škôl. Rozširujú si umelecké vzdelanie a často patria k žiakom,

ktorí reprezentujú školu na vystúpeniach miestneho i medzinárodného významu a celoslovenských a medzinárodných súťažiach.

Štúdium pre dospelých – navštevujú tí dospelí študenti alebo pracujúci, ojedinele aj dôchodcovia, ktorí si plnia detské sny, alebo chcú vedieť hrať na klasických nástrojoch – klavír, akordeón, gitara, husle apod., alebo na nových hudobných nástrojoch posledných desaťročí – keyboard. V rámci výtvarného odboru si z rôznych techník vyberajú maľbu, kresbou, prácu s hlinou, textilom, sklom. V tanečnom odbore sú to naši študenti, ktorí po ukončení II. stupňa tvoria tanečný súbor. V LDO sa dospelí adepti zatiaľ nevyskytli.

Centrum pozornosti na škole sa koncentruje na žiaka ako osobnosť. Individuálnym vyučovaním v hudobnom odbore a 15 – 20 členné obsadenie žiakov v kolektívnych odboroch predstavuje ZUŠ v tomto smere ideál. Je prostriedkom proti vandalizmu a výtržnostiam mladých a nudiacich sa ľudí, pretože umožňuje správne a užitočné trávenie voľného času detí a mládeže a je významnou alternatívou popri športových aktivitách. Pomáha deti vychovávať, ukázať a dať im priaznivé životné zameranie.

Základné umelecké vzdelanie sa člení na **primárne umelecké vzdelanie**, ktoré získa žiak úspešným **absolvovaním** posledného ročníka vzdelávacieho **programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia** základnej umeleckej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. **Nižšie sekundárneho umelecké vzdelanie** získa žiak úspešným **absolvovaním** posledného ročníka vzdelávacieho **programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia** základnej umeleckej školy. Aj tu je dokladom o získanom stupni vzdelania vysvedčenie s doložkou.

Ročníky začínajú prípravnými triedami. Najmladšie deti 6 ročné tvoria v hudobnom odbore PŠ a sú súčasťou dvojročnej prípravky. Žiakov tvoria žiaci 1. ročníka ZŠ a celý prvý rok tvoria teoretické hodiny v rozsahu dve hodiny týždenne. V druhom ročníku prípravky začínajú hrať hneď od septembra na vybranom hudobnom nástroji u príslušného učiteľa a k tomu majú jednu hodinu hudobnej náuky týždenne. Ďalším typom prípravky je jednoročná prípravka, žiakmi ktorej sú novoprijatí žiaci 2. ročníka ZŠ. Na nástroji po teoretickej príprave dve hodiny týždenne začínajú hrať na vybranom hudobnom nástroji od 2. polroka príslušného školského roka s jednou hodinou hudobnej náuky týždenne. Po skončení prípravného štúdia prechádzajú deti do 1. ročníka. Po štvrtý ročník základného štúdia prebieha primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1B) a pokračuje 2. časťou prvého stupňa základného štúdia a získa nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2B). Štúdium na prvom stupni má najviac deväť ročníkov a na druhom stupni najviac štyri ročníky.

Rozšírené štúdium je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky. Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

Skrátené štúdium je určené žiakom, ktorí začnú štúdium vo vyššom veku, alebo žiakom, ktorí sa pripravujú na štúdium na stredných alebo vysokých školách s pedagogickým alebo umeleckým zameraním.

Štúdium pre dospelých (ŠPD) – kurz má najviac štyri ročníky. Riaditeľ základnej umeleckej školy môže prerušiť štúdium žiakovi na jeho žiadosť, alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu.

Vyučovanie sa člení na **individuálne** – v hudobnom odbore – a **skupinové** v literárno-dramatickom odbore, výtvarnom, tanečnom odbore a v predmete hudobná náuka v hudobnom odbore. Počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch určujú učebné plány. Samostatné zostavy žiakov prinášajú kolektívne zoskupenia súborovej hry – ľudová hudby, komorný súbor, duá, triá, kombinácia hry žiaka – sólistu a učiteľa ako korepetítora, divadelný súbor, tanečné zostavy pre súbor starších a najstarších žiakov a podobne.

1.4. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov

Základná umelecká škola v Skalici primárne nie je orientovaná pre potreby detí s telesným postihnutím a so zdravotným znevýhodnením. Aj keď takéto deti a študentov na škole máme, stále sú zatiaľ pre nás výzvou, ako im môžeme umožniť rozvíjať ich schopnosti a zručnosti, poskytnúť im druh sociálnej rehabilitácie, a tak eliminovať riziká sociálneho vylúčenia zo spoločnosti. Žiaci vyžadujú určitú mieru podporného dohľadu, majú individuálne nastavený študijný plán, pričom často zisťujeme, že sa o to viac usilujú vykonať svoju prácu čo najlepšie. Do budúcnosti nevyklúčujeme vypracovanie projektu pre potreby integrácie detí so špeciálnymi potrebami.

Preto škola pozitívne pristupuje k žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Deti, ktoré majú problémy s dýchaním a podobnými zdravotnými indikáciami hrajú podľa odporúčania lekárov na zobcovej flaute, kde sa učia správne narábať s dychom. V rámci detských mozgových dysfunkcií máme žiakov, ktorým robí problém čítať alebo písať, ale hudbu počujú, sú schopní ju vnímať a v rámci svojich možností aj reprodukovať. V niektorých prípadoch môže mať terapeutickú funkciu pre žiakov so špeciálnymi potrebami maľba a kresba vo výtvarnom odbore. V LDO môže učiteľ žiakovi pomôcť v rámci správnej

výslovnosti, ale rozhodne nemôže a ani nenahrádza logopéda. Pri všetkých týchto špeciálnych potrebách žiakov sa neskúma talent ani dodržiavanie platných učebných osnov. Príslušný učiteľ im vytvorí učebný plán na mieru a podľa ich potrieb.

1.5. Charakteristika pedagogického zboru

Základná umelecká škola, Kráľovská 16 v Skalici má v súčasnosti 41 pedagogických a 8 nepedagogických zamestnancov. Z nepedagogických zamestnancov je 6 na celý úväzok, a 2 na skrátenej úväzok. Celkovo je počet pracovníkov školy mierne pohyblivý okolo 49 ľudí a mení sa podľa potrieb každého nového školského roka. Interní zamestnanci tvoria väčšinu, ďalšiu skupinu tvoria pedagógovia na skrátenej úväzok. Najmenšiu skupinu tvoria dôchodcovia.

Učitelia základných umeleckých škôl sú vo väčšine absolventi konzervatórií, prípadne vysokých umeleckých škôl. Tieto edukačné inštitúcie si kladú za cieľ pripraviť svojich absolventov na plné uplatnenie sa v umeleckej oblasti ako výkonní umelci – interpreti, alebo ako pedagógovia. Vedúci pedagogickí pracovníci by mali využiť tvorivý umelecký potenciál svojich pedagógov a pripraviť im také podmienky, aby sa mohli aj ako pedagogickí pracovníci aktívne venovať umeleckej tvorbe. Naša škola má aj aktívne umelecké pôsobiacich pedagógov, ktorých umelecká činnosť kladne ovplyvňuje prípravu žiakov na vyučovanie a cvičenie na nástroji. Kvalitnými vystúpeniami – produkciu našich pedagógov, ale aj žiakov sa zlepšuje imidž školy v meste i v širšom okolí.

1.6. Ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov

Permanentné vzdelávanie pedagogických pracovníkov je dnes základnou požiadavkou súčasnosti. Spolupráca základnej umeleckej školy s edukačnými inštitúciami vyššieho typu by mala byť pre každú školu samozrejmosťou nielen v oblasti umeleckej, ale aj v oblasti informačno-komunikačných technológií predovšetkým v oblasti umenia.

Samotní učitelia majú veľký záujem o svoje ďalšie vzdelávanie súvisiace s absolvovaním rôznych odborných seminárov a tvorivých dielní, ktoré im pomáhajú byť ako sa hovorí „v obraze“ v oblasti umenia pre potreby súťaží hlavne celoslovenského a medzinárodného charakteru. Vedenie takéto aktivity podporuje a umožňuje. Najcennejšie sú aktivity, kde sa priamo pracuje so žiakom, alebo samotní učitelia sú účastníkmi diania. Vykryštalizované sú hlavne pre klavír, klarinet, saxofón a pre sláčikové nástroje na

bratislavskom konzervatóriu. Pedagógovia a riadiaci pracovníci využívajú ponuky Metodicko-pedagogického centra Bratislavského kraja v Bratislave v podobe jednorazových alebo cyklických podujatí, na ktoré sa jednotlivci prihlasujú.

Školenia a semináre pre riadiacich pracovníkov, PaM a ekonómku sa niektoré konajú cyklicky, iné sú nové a keď majú pre nás zaujímavý a potrebný obsah, tak sa ich zúčastňujeme. Všetci pracovníci ZUŠ prešli školením BOZP a PO.

1.7. Perspektívne potreby na doškoľovanie pedagogických pracovníkov

Ďalšie možnosti vzdelávania učiteľov by mohli priniesť ponuky metodických centier, konzervatórií a vysokých umeleckých škôl v oblasti rozširovania si aprobácie na iný nástroj /predmet/ podľa vlastnej profesionálnej potreby /hry na keyboard, gitaru, zobcovú flautu, základy aranžovania skladieb, hlasová výchova, spracovávanie textu do scenára, dramaturgia detského divadla a jej zdroje, hudba v divadelnom predstavení, práca s nahrávaním a strihom hudby v tanečnom odbore a podobne/, ktoré by mohli prispieť k ďalšej kvalite v tvorivej práci pedagógov. Tieto by vytvárali priestor pre semináre, tvorivé dielne a doškoľovanie v rámci profesionálneho kariérneho rastu pre našich učiteľov, ktoré by boli konané odbornými vyššie spomenutými garantmi. Zdôrazňujeme, že výber celoživotného vzdelávania učiteľov by sa konal podľa ich vlastného uváženia, výberu nástroja, oblasti, či predmetu a podľa potrieb školy, kde by sa tieto požiadavky využili a zvyšovali by ponuku a kvalitu umelecko-pedagogického vzdelávania žiakov. Preto máme ambíciu v tomto zmysle vytvoriť pracovníkom školy priaznivé podmienky v zabezpečení možností zúčastniť sa na ďalšom vzdelávaní s možnosťou získania certifikátu.

Inou oblasťou hodnej pozornosti doškoľovania v pedagogickom procese tvoria vzťahy súvisiace s komunikáciou žiaka a pedagóga. Vzhľadom k tomu, že sa dnes človek všeobecne obzerá po takých veciach, ktoré ho oslovujú je dôležité, ako nášho žiaka – študenta osloviť. Treba nachádzať a používať nový jazyk, ako s ním zrozumiteľne komunikovať v zmysle obnovovania úcty, lásky a záujmu oňho a zároveň v štýle, ktorý by ho oslovil v rámci našej školskej ponuky ako alternatívneho trávenia svojho voľného času. Učiteľ často musí hľadať cestu dialógu s takým jedincom v škole, ktorý si často v súčasnosti žiarlivo chráni svoju slobodu. Preto je u učiteľa potrebná kvalitná schopnosť prezentácie v prejavoch priazne k žiakovi – dobre s ním vychádzať. Mnohé veci v školstve dnes totiž už nemôžeme odovzdávať moralizujúcim jazykom.

Ďalším poľom pozornosti v doškoľovaní učiteľov je otázka, ako čeliť konfliktom a vedieť ich vecne riešiť, keď nastanú, najmä v neobjektívnych požiadavkách a nárokoch na ponuky a služby školy niektorých žiakov, ale čoraz častejšie aj ich rodičov.

Učiť sa s ľuďmi v súčasnosti všeobecne čo najlepšie vychádzať, jednať s nimi a oslovovať ich, patrí k veľkej a trvalej úlohe všetkých pracovníkov v školstve aj pri vedomí, že sa nedá zavďačiť všetkým.

1.8. Organizácia prijímacieho konania

Prijímacie konanie alebo zápis do ZUŠ býva pravidelne vždy **v tretej dekáde júna** končiaceho sa školského roka k nasledujúcemu školskému roku do všetkých štyroch odborov. **Trvá dva dni v čase od 13.00 do 17.00 hod. v jednotlivých budovách po odboroch.** Miestnosti konania sú určené na nástenke. Aktuálny oznam býva uverejnený na internetovej stránke školy /www.zusskalica.sk/, v regionálnej televízii TVS /televízia mesta Skalica/. K dispozícii je i mailová adresa info@zus.skalica.sk.

Čo skúmame pri zápise

V každom odbore sa skúma miera talentu a schopností pre vybraný odbor.

V hudobnom odbore /HO/ dieťa zaspieva ľubovoľnú pieseň, kde sledujeme presnosť intonácie, zopakuje po učiteľovi krátky rytmus – klopaním alebo tleskaním a zopakuje – zaspieva krátku melódiu – niekoľko tónov – zahranych na klavíri. Nevyžaduje sa znalosť nôt ani ostatných odborných vedomostí. Skúmajú sa dispozície. **V tanečnom odbore /TO/** sa skúmajú fyzické predpoklady – rovný chrbát, ohybnosť končatín, držanie tela, zdravotný stav, zmysel pre rytmus a cítenie hudby. **Vo výtvarnom odbore /VO/** je dobré priniesť hotové výkresy z domu a v škole dieťa priamo tiež nakreslí alebo namaľuje. **V dramatickom odbore /LDO/** sa skúma fantázia, čistá reč alebo výslovnosť prednesom básničky alebo dramatizovaným hrami pomocou učiteľky.

Každé dieťa ktoré prešlo prijímacou skúškou, je zaevidované v prijímacom protokole, ktorý sa po skúškach vyhodnotí. Potom v zákonnej lehote posielame rodičom alebo zákonnému zástupcovi písomné vyrozmene o prijatí alebo neprijatí dieťaťa do ZUŠ.

Nástup do ZUŠ je vždy v ten istý deň ako na základných školách, u nás vždy v čase 10.00 – 15.00 hod., kde sa žiaci zaradia do rozvrhu a dostanú šeky na uhradenie školného.

1.9. Dlhodobé projekty

Škola už od deväťdesiatich rokov nadväzuje kontakty umeleckého charakteru /koncerty, súťaže/ aj v zahraničí /Rakúsko, Belgicko, Nemecko, Česká republika/.

Škola sa zamerala na plnenie krátkodobých projektov. Každoročne je vypracovaný projekt v rámci inovácií vo vyučovacom procese striedavo pre výtvarný, tanečný a hudobný odbor. Projekty sú podané na MÚ v Skalici – Komisia mládeže a športu. Cieľom krátkodobého sústredenia **výtvarného odboru** v Zlatníckej doline je výtvarne stvárniť prírodu a aplikovať v praxi ochranu prírody a životného prostredia. **V tanečnom odbore** je cieľom krátkodobého sústredenia tanečná príprava na jednotlivé vystúpenia a súťaže, nácvik jednotlivých choreografických prvkov a začlenenie do celkovej choreografie. Podľa dlhodobého plánu školy sa uskutočnili v spolupráci s mestom Skalica dve **medzinárodné folklórne prehliadky seniorov** a dva ročníky **tanečného festivalu o cenu primátora mesta Skalica v modernom tanci**, v ktorých sa bude škola snažiť pokračovať podľa finančných možností. Škola vo februári 2011 vypracovala a podala projekt na medzinárodný folklórny festival seniorov. Projekt bol podaný na ministerstvo kultúry, žiaľ neboli nám schválené žiadne finančné prostriedky.

ZUŠ Skalica je riadnym členom AZUŠ – EMU Slovakia /Asociácia základných umeleckých škôl/. Spĺňa svoje dvojrozmerné poslanie tým, že zabezpečuje starostlivosť o širokú populáciu detí, ktoré majú záujem o umelecké vzdelávanie a tiež vyhľadáva talenty, ktorým bude poskytovať špeciálnu starostlivosť v ich príprave na ďalšie profesné nasmerovanie na stredných, vyšších a vysokých umeleckých, umelecko-pedagogických školách. Škola je významným kultúrno-výchovným činiteľom spoločenského prostredia a vyplňa významné miesto vo výchove žiakov mimo vyučovania. Je verejnou inštitúciou, ktorá poskytuje istý obsah vzdelávania, ale tiež inštitúciou kultúrnou, reprezentačnou a socializačnou.

Organizačná štruktúra a prevádzka školy má svoje pravidlá fungovania a tie umožňujú efektívny chod i riadenie. Naplnenosť školy je daná jej charakterom záujmovej školy a nemusí nevyhnutne kopírovať demografický vývoj – v prípade našej školy každoročne stále stúpa počet žiakov. Prevádzka školy je v popoludňajších hodinách. Naša ZUŠ vytvára príležitosti pre kultivované muzicírovanie a aktívne počúvanie, vnímanie a prežívanie hudby, dáva možnosť svojim žiakom rozvíjať estetické a výtvarné cítenie, uplatňovať lásku k tanečnému i literárno-dramatickému prejavu. Koncepcia výchovy a vzdelávania sa opiera o kreatívne odborné formy vzdelávania približujúce umenie a hudbu rýchlejšim

a modernejším spôsobom. Prioritou je maximálna starostlivosť o rozvoj talentu žiaka, ale aj kultiváciu osobnosti žiaka ZUŠ. K charakteristickým atribútom školy patrí verejná prezentácia tvorivosti detí – koncerty, výstavy, tanečné programy, drobné divadelné útvary a rôzne projekty školy.

Vo výchovno-vzdelávacom procese dôsledne dbáme o uplatňovanie humanizácie, vzájomnej úcty žiaka a pedagóga, kontroluje sa dodržiavanie prestávok v rozvrhu hodín, spájanie vyučovacích hodín podľa učebných plánov MŠ SR. Snažíme sa zaraďovať žiakov do skupín podľa približne rovnakého veku, rešpektujeme vyťaženosť žiaka v príslušný deň, keď má vyučovanie aj v našej škole.

V zmysle Národného plánu výchovy k ľudským právam na roky 2005-2014 /ako to vyplýva z dokumentov vydaných OSN v súvislosti s dekadou výchovy k ľudským právam/ sme sa zamerali na usmernenie výchovy k ľudským právam v triedach tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv a aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej spoločnosti.

V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa priebežne zabezpečujeme ochranu žiakov pred drogovými závislosťami, fyzickým alebo psychickým násilím, poškodením alebo zneužitím, zanedbávaním alebo nedbalým zaobchádzaním a týraním. V súlade článkom 33 Dohovoru o právach dieťaťa vykonávame ochranu pred nezákonným používaním narkotík a psychotropných látok. Pravidelne monitorujeme správanie sa detí a našťastie môžeme konštatovať, že sa na našej škole nevyskytli žiadne závažné zmeny v správaní žiakov, ani žiadne problémy s drogami.

Škola má dobré geografické postavenie, dobré odborné-metodické zabezpečenie vyučovania kvalifikovanými učiteľmi, dobrou materiálno-technickou vybavenosťou. Žiaci i rodičia majú záujem o školu. **K dlhodobým strategickým plánom školy** patrí udržanie, stabilizovanie a ďalšie zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania vo všetkých štyroch odboroch v aplikácii psychologicko-pedagogického i morálno-humánneho prístupu učiteľov k žiakom, stabilizácie a zvyšovanie kvality profesionálno-umeleckých a kultúrnych činností na škole i mimo nej, modernizácia jednotlivých učebných plánov tak, aby výuka mohla byť vo všetkých odboroch odborne, moderne a tvorivo aplikovaná vrátane zavedenia informačno-komunikačných technológií do všetkých odborov. Hľadať a skúšať nové postupy v odovzdávaní poznatkov z oblasti umenia je potrebné aj preto, lebo dnes viac ako inokedy podstupujeme zápas o súčasného poslucháča – žiaka, ktorý každým rokom dostáva unikátnejšie informácie z médií a teda naozaj zainteresovať a uchvátiť mládež v oblasti

hudby, slova, tanca a maľby je stále náročnejšie. K tomu je potrebné posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, podporovať ich profesijný a odborný rast, ktorému sme sa venovali v kapitole ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov. Podporovanie talentovaných žiakov na reprezentáciu školy, na súťaže, medzinárodné podujatie súťažného alebo prehliadkového charakteru stále patrí k našim strategickým cieľom. Nie je nám ľahostajná ani osobnosť priemerne nadaného žiaka, ktorému sa odborne venujeme a rozvíjame je nadanie v rámci jeho možností a dispozícií s osobným špeciálno-odborným a v hudobnom odbore individuálnym prístupom.

Naším cieľom je tiež dlhodobu zabezpečiť vysoké percento prijímania žiakov na stredné a vysoké umelecké školy. Minimalizovať počet žiakov, ktorí by prerušili štúdium /okrem objektívnych dôvodov ako odsťahovanie sa a pod./. Stabilizovať pedagogických zamestnancov školy a poskytovať im priestor a možnosť pracovať na svojom kariérnom raste ďalším vzdelávaním a prehľbovaním si kvalifikácie. V hudobnom odbore udržať existujúce nástroje, udržať a vytvárať nové komorné a súborové zoskupenia žiakov. Naša základná umelecká škola poskytuje vzdelanie v umeleckej oblasti širokému spektru záujemcov. Nie z každého žiaka sa stane výkonný umelec, nie každý žiak disponuje takými umeleckými schopnosťami, aby sa mohol zúčastňovať súťaží alebo súťažných prehliadok. No určite sa z neho stane umelecky vzdelaný človek so vzťahom k umeniu, s rozvinutým emocionálnym svetom, človek, ktorý navštevuje koncerty, divadlá a výstavy a u ktorého môžeme predpokladať, že svojím budúcim potomkom umožní tiež absolvovať umelecké vzdelanie a tým bude pokračovať kontinuita kultúrnej vzdelanej generácie.

K ďalším strategickým plánom patrí elektronické spracovanie databázy školy – aScAgenda, aktuálne dopĺňanie a rozširovanie internetovej stránky školy, plánujeme dosiahnuť výborné výsledky na celoslovenských a medzinárodných súťažiach, vytvárať vhodné podmienky na prezentáciu žiakov ZUŠ v rámci školy i mimo nej, pri hodnotení žiakov využívať kladnú motiváciu a pozitívne hodnotenie, rozširovať medzipredmetovú a medziodborovú spoluprácu a zdôrazňovať je potrebu a prínos, pretože práve ZUŠ je schopná poskytnúť hudobné umenie aj v jeho integratívnej podobe v zmysle medzipredmetových väzieb s dramatickým, tanečným /pohybovým/ alebo výtvarným umením. Organizovanie interných, verejných, výchovných, vianočných, absolventských koncertov, výstav patrí k trvalým aktivitám školy. Cyklus týchto aktivít a ich nových podôb presahujú aj do budúcich rokov práce našej školy, a tak tvoria je perspektívu.

1.10. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca školy s rodičmi je na dobrej úrovni. Na škole sú konzultačné hodiny triednych učiteľov pre individuálne stretnutia s rodičmi, po školských besiedkach sú rodičia informovaný o výkonoch a výsledkoch práce ich detí. Stretnutia sú individuálne podľa individuálneho prístupu (učiteľ – žiak, učiteľ – rodič)

S Radou školy pri ZUŠ konzultujeme dosiahnuté výsledky, plánované aktivity a koncoročnú správu. Rada školy má významnú úlohu pri voľbe riaditeľa školy.

Rada školy /RŠ/

Má 11 členov :

1. Marián Mikúš	pedagóg, predseda RŠ
2. Mgr. Mária Kunáková	pedagóg
3. MUDr. Ivo Horský	rodič
4. Peter Hránek	rodič
5. Tamara Šagátová	rodič
6. Andrea Gadourková	rodič
7. Pavel Tomaško	zástupca nepedagogických zamestnancov
8. Ing. Ľudovít Barát	menovaný zriaďovateľom
9. RNDr. František Štefanec	menovaný zriaďovateľom
10. Peter Somorovský	menovaný zriaďovateľom
11. Peter Pagáč	menovaný zriaďovateľom

Škola má veľmi dobrú spoluprácu so zriaďovateľom – Mesto Skalica, predovšetkým v oblasti poskytovania kultúrneho programu a rôznych vystúpení. Škola spolupracuje so všetkými základnými, strednými školami a inštitúciami v meste.

Veľmi kvalitná je aj spolupráca školy s materskou školou v ktorej naši učitelia vyučujú v odboroch VO, TO a LDO, hudobný odbor má v materskej škole prieskum pre všetky deti predškolského veku.

1.11. Priestorové a materiálno technické podmienky školy

Škola hudobného a časti tanečného odboru sa nachádza v historickej budove Františkánskeho kláštora. Budova je svojím charakterom predurčená ku hre na hudobné nástroje. Je v nej 20 kmeňových tried, 3 triedy pre skupinové vyučovanie, koncertnú sálu, kanceláriu a zborovňu.

Výtvarný odbor sídli na Námestí Slobody a nachádza sa v nej 6 tried, ktoré sú relatívne vyhovujúce, ale pre narastajúce počty žiakov vo výtvarnom odbore sú stiesnené. Na pobočke v Radošovciach sa nachádzajú v priestoroch základnej školy 3 triedy. V budove „Orlovne“ bola uskutočnená v školskom roku 2010/2011 čiastočná rekonštrukcia, nové šatne, rekonštrukcia okien, suterénu, schodiska, nové omietky, elektrické rozvody, vodoinštalčné práce, zabezpečenie teplej vody v budove, podlahy a vymaľovanie jednotlivých priestorov.

V školskom roku 2011/2012 sme otvorili v poradí už druhé detašované pracovisko ZUŠ /po Radošovciach – pre hudobný, výtvarný a literárno-dramatický odbor/ v Oreskom – hudobný odbor.

Rozvrh vyučovacích hodín aj štruktúra prestávok zodpovedá psycho - hygienickým požiadavkám kladeným na vyučovací proces v základnej umeleckej škole, v januári schválenom prevádzkovom poriadku školy Štátnou hygienou Senica.

Plánujeme vybaviť informačno-komunikačnou technológiou jednotlivé odbory ZUŠ a ich triedy aj vzhľadom na prípravu a rastúce požiadavky používania počítačov na vyučovaní.

V školskom roku 2009/2010 sa škole podarilo zakúpiť nový koncertný klavír zn.Yamaha do koncertnej sály františkánskeho kláštora čím sa splnil jeden z dlhodobých plánov vedenia školy. Dúfame že modernizácia vybavenia tried novými nástrojmi, nábytkom a pomôckami bude postupne pokračovať.

1.12. Škola ako životný priestor

Z dôvodu vytvorenia vhodnej estetickej klímy kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie učební a spoločných priestorov. Aktuálne informácie o aktivitách školy sprostredkovávame ne informačných tabuliach a nástenkách. Chodby v sídle riaditeľstva na Kráľovskej ulici 16 sú skultúrňované portrétmi hudobných skladateľov, absolventskými tablami a diplomami ktoré získali naši žiaci na súťažiach a súťažných prehliadkach . V sídle výtvarného odboru sú vstupné priestory skultúrňované výtvarnými prácami žiakov, ktoré učitelia pravidelne obmieňajú. Dbáme na kvetinovú výzdobu školských priestorov. Najväčší

dôraz kladieme na vytváranie pozitívnej sociálno-emočnej klímy, vzájomnej komunikácie medzi žiakmi, medzi žiakmi a pedagógmi a medzi pedagógmi navzájom.

1.13. Podmienky na zaistenie BOZP pri výchove a vzdelávaní

Škola vo veľkej miere dbá na bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky vo všetkých priestoroch. Samozrejmosťou je každoročné poučenie všetkých žiakov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, poučenie pedagógov o dodržiavaní BOZP nielen pri vyučovaní, ale aj pri akciách školy, účastiach so žiakmi na súťažiach a festivaloch a pri nácvikoch mimo vyučovacieho času.

Taktiež organizujeme pravidelné školenia zamestnancov školy či ide o novoprijatých zamestnancov alebo opakované bezpečnostným technikom o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. Pravidelne sa vykonávajú revízie hasiacich prístrojov a elektrických rozvodov, el. prístrojov a káblov používaných na našej škole.

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

2.1. Školský vzdelávací program v podmienkach základných umeleckých škôl

Školský vzdelávací program základných umeleckých škôl programovo vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu /ŠVP/ ako hierarchicky najvyššieho programového projektu vzdelania. Od neho sa odvíjajú školské vzdelávacie programy hudobného odboru, výtvarného odboru, tanečného odboru a literárno-dramatického odboru ZUŠ. Predstavuje prvú, rámcovú úroveň dvojúrovňového participatívneho modelu riadenia škôl.

Systém starostlivosti o talenty je v SR v rámci škôl rôznych stupňov, na ktorých je venovaná osobitná starostlivosť každému žiakovi, jeho zameraniu a individuálnym schopnostiam, a kde je vzdelávací proces charakterizovaný vysokým stupňom individuálnej starostlivosti. Umožňujú to najmä variabilné študijné programy a alternatívne metódy práce. Tento výchovný princíp sa uplatňuje na všetkých stupňoch a typoch umeleckých škôl, kde je najvýznamnejším spoločným cieľom výchova žiaka ako samostatnej osobnosti, čo podporuje aj horizontálna a vertikálna prepojenosť umeleckých škôl.

Poslaním vzdelávania je predovšetkým prispievať k morálnemu a kultúrnemu vzostupu spoločnosti v záujme udržiavania a zdokonaľovania jej plnohodnotného humánneho a duchovného života. Spoločnou úlohou a cieľom jednotlivých umení bola potreba a túžba senzibilovať človeka. V hudobnej oblasti to znamená požiadavku improvizácie a kreácie pestovanej u detí od raného veku na jednoduchých nástrojoch až po hudobné divadlo. Poznatky okrem intelektuálneho rozvoja človeka spôsobujú rozkvet jeho vnútorného sveta, zmyslov, citov a pomáhajú mu pochopiť seba samého. Dúfame, že plodná rekonštrukcia obsahu vzdelávania v školstve ho zbaví informačnej presýtenosti a obsah nadobudne príťažlivú podobu a dynamický charakter. Umenie hrá v živote detí a mládeže dôležitú úlohu a s postupujúcim vekom sa stáva hlavne hudba jednou z hlavných náplní voľného času. Je dôležité, aby ZUŠ v spolupráci s kultúrnymi inštitúciami našla správny kľúč k rozvíjaniu ich schopnosti hodnotenia, orientácie v umeleckej štruktúre a k rešpektovaniu spoločenských funkcií hudby a ostatných druhov umenia. Škola sa tak stáva miestom kultúrnych podujatí zostavených z detských a mládežníckych produkcií tvorivo využívajúce v integratívnej prepojenosti rôznorodý talent a dispozície detí.

Umelecké školstvo na Slovensku predstavuje ucelenú sústavu výchovy a vzdelania, ktorá poskytuje mladej generácii možnosť rozvíjať svoje nadanie v niektorej z tvorivých disciplín. Jednotlivé zložky tejto sústavy a ich výstupy sú usporiadané tak, že umožňujú žiakovi pokračovať v umeleckej príprave na vyššom stupni a postupne sa kvalifikovať pre profesionálny výkon niektorého umeleckého povolania. Hlavným cieľom umeleckého školstva je **výchova umením** (formovanie osobnosti) **k umeniu** (rozvoj schopností tvoriť a prijímať umenie) a **pre umenie** (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť).

Základné umelecké školy pôsobia na najširšej základni a v systéme umeleckého vzdelávania predstavujú základný článok. Svojím hudobným, výtvarným, tanečným a literárno-dramatickým odborom predstavujú školu, ktorá sa venuje špecializovanej odbornej výchove žiakov so zvýšeným záujmom a predpokladmi pre umeleckú tvorbu.

Základná umelecká škola poskytuje základné umelecké vzdelanie podľa §17 Školského zákona o výchove a vzdelaní schválený NR SR 22.5.2008 s platnosťou od 1.9.2008, ktorý nahradí školský zákon ešte z roku 1984. Nanovo definuje školskú sústavu na Slovensku a zasadzuje náš vzdelávací systém do európskeho rámca. Zavádza štátny vzdelávací program, záväzný pre všetky školy a súčasne im dáva možnosť vytvárať si na jeho základe vlastné školské vzdelávacie programy.

Nový školský zákon pripravuje na štúdium odborov umeleckého vzdelávania na stredných školách a na konzervatóriách, pripravuje aj na štúdium na vysokých školách s pedagogickým alebo umeleckým zameraním.

Na základe nového školského zákona dochádza v školskom roku 2008/2009 k niektorým významným zmenám v systéme vzdelávania v základných umeleckých školách v Slovenskej republike:

- 1) Nový štátny vzdelávací program základných umeleckých škôl sa stáva podkladom pre vypracovanie individuálnych školských vzdelávacích programov.
- 2) Mení sa organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v základných umeleckých školách.
- 3) Do platnosti vstupuje nová Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 o základnej umeleckej škole.

Nový systém vzdelávania je záväzný pre žiakov prijatých v školskom roku 2008/2009, ktorí sú zaradení do 1. ročníka I. stupňa ZUŠ. Ostatné ročníky pokračujú v štúdiu podľa pôvodného systému vzdelávania.

2.2. Ciele vzdelávania v ZUŠ

Okrem toho, že výchova a vzdelávanie sú úzko späté s úsilím o zachovanie ľudskej spoločnosti a kultúry, zdokonaľujú a zvyšujú hodnotu osobnosti a prispievajú k ovplyvňovaniu procesu spoločenského rozvoja. Cieľom všeobecnovzdelávacieho verejného školstva je chrániť hlavné kultúrne hodnoty a sprostredkovať ich každému občanovi. V umeleckej pedagogike našej školy kategória cieľa predstavuje východiskový moment úsilia o zvyšovanie úrovne výchovy a vzdelávania, anticipácia žiaducej zmeny dispozícií osobnosti žiaka. Sú to predovšetkým tri ciele:

- **Cieľ kognitívnej výchovy** vzdelávania – kde adept dostáva náukové poznatky potrebného rozsahu týkajúcich sa vedomostí a intelektuálnych schopností
- **Cieľ afektívnej, citovej a vôľovej výchovy**, hodnotovej orientácie – dôležitý z hľadiska prežívania umeleckého diela prostredníctvom jeho interpretácie na svojom stupni umeleckej úrovni
- **Cieľ senzomotorickej výchovy** – výcviku – získanie umeleckých zručností a ich zautomatizovanie pri hre na hudobnom nástroji, cieľ vzťahujúci sa na pohybový aparát v oblasti tanečnej choreografie, správne výtvarné, slovesné a divadelné návyky

Vzdelávajúci sa a vychovávaný subjekt musí vedieť, aké výsledky má v procese výchovy a vzdelávania dosiahnuť. Výchovno-vzdelávacie ciele musia byť jasne určené a stanovené vrátane v postupnosti ich dosahovania / hierarchizácia/. Tento cieľ plní významnú úlohu aj v činnosti žiakov. Znalosť výchovno-vzdelávacieho cieľa usmerňuje a dynamizuje ich činnosť – pokiaľ je tento cieľ dostupný a zrozumiteľne formulovaný.

2.3. Obsah vzdelávania v ZUŠ

Za základné determinanty obsahu vzdelávania sa považujú tiež spoločenské potreby, požiadavky, úroveň spoločenského poznania a spoločenskej praxe a samozrejme potreby a možnosti žiakov. Výber obsahu vzdelávania je zložitým javom, v ktorom sa odráža objednávka spoločnosti, požiadavky orgánov školstva, pedagogická skúsenosť, vplyv učiteľov, vplyv školskej administratívy, vplyv žiakov a ich rodičov. Preto tvorba obsahu vzdelávania prináleží špecialistom a jeho realizácia vzdelávacím zariadeniam a učiteľom. Vzdelanie môžeme charakterizovať ako výslednicu procesu súhrnu kapacít – vedomostí, zručností, návykov, skúseností, schopností, dispozícií a vlastností – žiakov. Za obsah vzdelania sa považujú:

- **Fakty** – informácie, poučky a poznatky, ktoré sú označované ako osvojené vedomosti
- **Výkony** – psychomotorické úkony – návyky, spôsobilosti, skúsenosti
- **Zložité poznávacie procesy** – intelektuálne schopnosti – rozvinuté myšlienkové operácie a tvorivý prístup
- **Hodnotová orientácia** – úroveň občianskeho a mravného profilu – hodnoty, normy a pravidlá

Obsah školského vzdelávania predstavuje iba tú časť ľudského poznania, ktorá má byť osvojená v priebehu školskej dochádzky na konkrétnom stupni a type školy. Obsah vyučovania a učivo sa rozpracúva na rôznych úrovniach, ako sú učebné osnovy, časovo-tematický plán a podobne.

2.4. Vlastné zameranie a stupeň vzdelania

Naša základná umelecká škola má ambíciu sledovať a v svojej práci uplatňovať všeobecne platné trendy spočívajúce vo zvyšovaní úrovne školy spočívajúcej:

- vo flexibilitate, kedy sa obsah vyučovania pripravuje a pružne prispôsobuje vo vzťahu k meniacim sa situáciám vytváraním zážitkových, tvorivých a inovačných metód a foriem vzdelávania, pri ktorých žiaci nebudú mať strach, trému a nebudú sa nudiť
- umožníme žiakom zažiť úspech, rozvíjať schopnosť spolupráce, viesť k otvorenej komunikácii
- v súlade s individuálnymi dispozíciami a vekovými zvláštnosťami hľadáme a rozvíjame tvorivý potenciál každého z nich
- množstvom vystúpení podporujeme zdravé sebavedomie žiakov, pričom dbáme, aby verejná prezentácia nebola zároveň stresujúcim faktorom
- v príprave nadaných a talentovaných žiakov na povolanie berieme do úvahy meniace sa požiadavky budúcnosti, schopnosť aktívne, tvorivo a samostatne sa prejavovať
- v zodpovednosti za riadenie a kontrolu služieb školy, ako škola uspokojuje potreby svojich žiakov, ako formuje ich osobnosť a sociálne kompetencie

Stupeň vzdelania

ISCED 1B

2.5. Profil absolventa

Absolvent primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ by si mal osvojiť základnú hudobnú, tanečnú výtvarnú a literárno-dramatickú gramotnosť a odbornú terminológiu.

HUDOBNÝ ODBOR

V tomto odbore by mal absolvent získať samostatnosť pri nácviku hudobných skladieb, pri ich rozbere i vo vlastnej hudobnej interpretácii. Mal by byť schopný zaradiť sa do komorných i väčších inštrumentálnych telies. Prostredníctvom osvojených poznatkov z hudobnej náuky a dejín hudby by sa mal dokázať orientovať v jednotlivých hudobných štýlových obdobiach. Mal by byť pozorným percipientom hudby, ktorému sa hudba stane celoživotnou potrebou a hlbším prostriedkom k poznávaniu a chápaniu spoločnosti. Mal by nadobudnúť schopnosť vnímať umenie, rozumieť mu a mať tak zmysel pre ochranu

kultúrneho dedičstva. Mal by vedieť dobre komunikovať a využívať získané poznatky pre vlastný rozvoj osobnosti.

Vďaka možnosti sústavne pracovať na štúdiu jednotlivých skladieb a verejného vystupovania pri ich interpretácii získa absolvent schopnosť sústredenia sa a zdravého sebavedomia, ktorá je dobrou devízou do života.

LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR

Absolvent literárno-dramatického odboru získava základné umelecké vzdelanie v oblasti dramatického umenia. V oblasti **slovesnosti** vie písomne spracovať zážitky, vyznačuje sa originalitou vo vyjadrovaní sa, vie pripraviť jednoduchý scenár, vie konferovať koncert alebo iné umelecké predstavenie. Zostaví písomný dialóg, využíva asociácie predstáv, metafory a prirovnania. V **prednese** vie správne artikulovať, pozná ortoepickú normu, techniku reči a hlasu, znaky poézie a prózy, používa zástupnú reč a dialóg, je oboznámený so súčasnou detskou literatúrou a mládežníckymi dramatickými hrami, pozná kvalitné divadelné predstavenie a film.

V rámci **absolventského predstavenia** a absolventskej práce zvládne partnerský kontakt v etude, prácu s reálnym, zástupným a imaginárnym predmetom, vie sa uplatniť v kolektívnej improvizácii, vyjadriť vlastný námet, kontakt a vzťah k priestoru, pohybovú improvizáciu na hudobný námet. Vie viesť dialóg pri zachovaní dramatického tvaru, fixovať tvar a spracovať zmyslové vnemy ako inšpiráciu pre improvizáciu. Celkovo tak splní cieľ spočívajúci vo vhodne volených témach a úlohách, ktoré umožnia absolventovi vedome sa vyjadriť v dramatickom a slovesnom prejave a kultivovane zvládnuť svoju úlohu v absolventskej práci a predstavení.

VÝTVARNÝ ODBOR

Je súčasťou prijímacích talentových pohovorov na stredné školy, v práci s fotografiou nadobudnúť prvé skúsenosti v používaní fotoaparátu, naučiť sa základným princípom snímania. Cieľom absolventa štúdia vo výtvarnom odbore je nadobudnúť fundamentálne zručnosti v základných výtvarných disciplínach:

- Kresba
- Maľba
- Grafika
- Modelovanie
- Fotografia

V kresbe zvládnuť techniky kresby, pochopiť základné proporčné a kompozičné vzťahy, **v maľbe** nadobudnúť základné maliarske techniky s využitím znalostí z ladenia farieb a využívania ich vzájomných vzťahov, **v grafike** ovládať aspoň základné druhy reprodukčnej techniky – tlače z hĺbky, tlače z výšky, informatívne vedieť o možnostiach počítačovej grafiky a jej využitia v grafickom dizajne, **v práci s materiálom** ovládať základné techniky v keramike, zvládnuť sochársky princíp v modelovaní figúry /táto požiadavka je apozíciou snímky a ďalšej práce s fotografiou – napr. úprava v rôznych grafických programoch/.

Súčasťou absolventa výtvarného odboru na našej škole je aj test z dejín výtvarnej kultúry, v ktorom preukáže všeobecný prehľad z dejín umenia a orientáciu vo výtvarných smeroch a štýloch, predstavu o súčasnom umení a chápanie interaktívneho presahu medzi rôznymi druhmi umenia navzájom.

Kompetencie. Na základe uvedených vedomostí, skúseností a zručností by mal absolvent I. stupňa výtvarného odboru ZUŠ zvládnuť talentové skúšky na stredné školy umeleckého zamerania, byť schopný orientovať sa vo svete umenia a kultúry, byť aktívnym a vnímavým účastníkom kultúrneho diania a jeho chápaným pozorovateľom.

TANEČNÝ ODBOR

Po dvojročnom prípravnom štúdiu a siedmich rokoch štúdia na I. stupni je absolvent tanečného odboru pripravený na hudobno-dramatické alebo tanečné štúdium na konzervatóriu, prípadne je schopný zaradiť sa do amatérskych ľudových alebo moderných súborov.

Počas štúdia je absolvent teoreticky i prakticky oboznámený s klasickým tancom, ľudovým, džezovým a tancami národov. Záber výuky je širokospektrálny a každému štýlu sa venujú bývalí profesionálni tanečníci. Základným ťažiskom štúdia u každého absolventa je klasický tanec a francúzska terminológia. Za celé štúdium si absolvent osvojí cvičenie pri tyči a bez tyče /požiadavka talentových skúšok na tanečnom konzervatóriu/. V ľudovom tanci si absolvent osvojí základy všetkých slovenských regiónov: Goral, Detva, Myjava, Horehron, Liptov, východ a podobne. V modernom a džezovom tanci sa absolvent naučí základy, ktoré sú dobrou prípravou na ďalší rozvoj tanečníka.

Okrem toho sa absolvent venuje aj základom spoločenského tanca: samba, rumba a tiež rôznym druhom tancov iných národov: ruský, balkánsky, írsky, cigánsky a iné. Každý **absolvent ukončí svoje štúdium verejným tanečným koncertom.** Okrem troch až štyroch

verejných koncertov – predstavení v absolventskom ročníku podstúpi absolventské skúšky, ktoré predstavujú:

- Klasický tréning
- Francúzska terminológia
- Ľudové variácie – určovanie regiónov
- Džezový tréning

ZÁVER

Najväčšou devízou pre našu základnú umeleckú školu a jej dobré meno je fakt, ak je náš absolvent ktoréhokoľvek odboru našej školy hrdý na získanie vedomosti, zručnosti a návyky získané na škole a môže na ich kvalite stavať na vyššom type umeleckej školy alebo praktickom živote.

2.6. Pedagogické stratégie – výnimočne nadaní žiaci

Z hľadiska pedagogickej stratégie a taktiky si stanovuje naša škola ako prioritu výchovu k umeleckým hodnotám. K tomu používa postupy a inovuje spôsoby, ako viesť dieťa k umeleckým hodnotám a ich významu. Vytvára priaznivé prostredie na vzdelávanie nadaných a talentovaných detí. Zapája žiakov do súťaží, prehliadok a festivalov okresného, krajského, celoslovenského i medzinárodného významu. Umeleckým štúdiom kultivuje osobnosť mladého človeka a umožňuje mu naplno využiť vlastnú kreativitu, nadanie a talent. Mimoriadne nadaným žiakom škola umožňuje **formu rozšíreného vyučovania** s väčšou časovou dotáciou.

Kontrahovanie. Mimoriadne nadaní žiaci môžu absolvovať dva ročníky počas jedného školského roka (tzv. kontrahovanie). O spôsobilosti žiaka absolvovať dva ročníky v jednom školskom roku rozhodne triedny učiteľ na základe dosiahnutých výsledkov.

V rámci prípravy žiakov na ďalšie štúdium naša škola spolupracuje s pedagógmi vyššieho umeleckého stupňa vzdelávania /napr. konzervatória/, pričom rešpektuje individuálne dispozície žiakov pre vybraný odbor.

Iným prejavom viacnásobne umelecky nadaných detí je fakt, že úspešne navštevujú dva až tri odbory ZUŠ až do ich absolvovania. Je to prejav záujmu, efektívne využívaného voľného popoludňajšieho času často s pozoruhodnými výsledkami na súťažiach a prezentáciách rôzneho typu a zamerania. V škole sú cenní v rámci medzipredmetových

vzťahov pri príprave koncertov, výstav, tanečných produkcií alebo umeleckého slova či divadla.

III. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality zameriavame na tri oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

3.1. Hodnotenie výsledkov práce žiakov

Žiak navštevujúci základnú umeleckú školu nachádza činnostný charakter práce odlišný od základnej školy tým, že ju berie ako:

- Aktívny oddych, pri ktorom si prehĺbuje vedomosti získané v škole, uspokojuje a rozvíja svoje individuálne potreby

- Nachádza neštandardné podmienky – špecializovaná baletná sála, koncertná sála, keramická pec
- Voľnejší charakter tohto typu školy – individuálne a skupinové formy vyučovania
- Nachádza inú zostavu učiteľov a iné metódy hodnotenia, ktoré má často motivujúci charakter

Žiak navštevuje školu na základe dobrovoľnosti, vlastnej orientácie na záujmovú umeleckú činnosť, v ktorej sa sebarealizuje, učí sa samostatnosti a tvorivosti. Základná umelecká škola často kompenzuje pracovné zaťaženie detí, formuje ich hodnotové orientácie, vytvára podmienky na iné – nové sociálne kontakty a vzťahy a má tiež preventívnu funkciu /trestná činnosť, drogy a pod./. tento typ školy sa špecificky zúčastňuje na formovaní a utváraní osobnosti dieťaťa – žiaka.

Preto je cieľom hodnotenia žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese preverenie kvality, zručností a návykov žiakov získaných v jednotlivých učebných predmetoch podľa požiadaviek učebných osnov a plánov. Poskytuje žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o zvládnutí danej problematiky. Hodnotenie žiakov motivuje, podporuje ich aktivitu a zároveň je to informácia pre rodičov.

Hodnotenie žiakov realizujeme:

- Klasifikáciou a slovným hodnotením priebežne vo výchovno-vzdelávacom procese systematicky počas celého školského roka
- Súhrnnou klasifikáciou a hodnotením, ktoré bude uskutočnené na konci prvého a druhého polroka
- Komplexne a objektívne v súlade so špecifickosťou obsahu príslušného predmetu
- V procese hodnotenia uplatňovaním primeranej náročnosti, pedagogickým taktom voči žiakovi, rešpektovaním práv dieťaťa a humánnym správaním sa k žiakovi
- Vytvárame hodnotiace portfólio žiaka, ktoré obsahuje vystúpenie žiaka na rôznych podujatiach – interných, verejných, výchovných koncertoch, súťažiach, festivaloch, kultúrnych brigádach a podobne
- Dôslednou a kvalitnou analýzou pedagogickej dokumentácie a evidenciou výsledkov

3.2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotenie pedagogických zamestnancov školy prebieha podľa vnútorného systému kontroly a hodnotenia. Vnútroškolská kontrola je východiskom pre úspešnú riadiacu prácu, podmienkou pre kvalitnú realizáciu cieľov a úloh, ako aj prostriedkom na zvýšenie disciplíny v práci, zodpovednosti a aktivity pracovníkov.

Osobnosť učiteľa - pedagóga

Kvalita osobnosti učiteľa určuje rozhodujúcim spôsobom účinnosť celej výchovno-vzdelávacej práce školy. Predovšetkým od neho závisí, na akej úrovni si žiaci osvojujú vedomosti a aký vzťah nadobudnú k vzdelávaniu vôbec. Cez jeho autoritu sa zvnútorňujú všetky výchovné a vzdelávacie podnety, ktoré žiakom sprostredkováva. Dobrý učiteľ sa stáva modelom pre žiakovo správanie, napodobňuje ho a neraz sa s ním aj identifikuje. Kvalitný učiteľ sa vyznačuje zodpovedajúcim odborným a všeobecným vzdelaním, náležitou pedagogicko-psychologickou a metodickou erudíciou a kladnými povahovými, charakterovými a mravnými vlastnosťami. Dôležité je zanietenie učiteľa pre svoj predmet, vie náležite vysvetliť alebo predviesť učebnú látku a používať k tomu správne metódy a formy. Postupne si každý učiteľ vytvára svojský vyučovací štýl, ktorý je vlastný len jemu samotnému, čo je v našej umeleckej oblasti veľmi dôležité, aby bola rôznorodosť prístupov k tomu istému alebo podobnému umeleckému problému. Prostredníctvom neho si žiaci nielen osvojujú poznatky, ale si vytvárajú aj vzťah k vyučujúcemu. Preto sa najčastejšie uplatňuje na našom type školy demokratický štýl vyučovania, v ktorom sa učiteľ usiluje vytvoriť v triede priateľskú, otvorenú atmosféru, k žiakovi sa správa ako jeho kolega, ktorého si váži. Tento štýl navodzuje otvorenú, podľa potrebu aj kritickú atmosféru, ktorá podnecuje najmä tvorivé myslenie a individuálnu iniciatívu. Používa humanistický prístup k žiakom, je sociálne založený a z modelov optimálneho profilu osobnosti učiteľa sa javí ako estetický typ učiteľa, ktorý je charakterizovaný prevahou citového pred racionálnym pri umeleckej výchove žiakov. Autoritu učiteľa podmieňujú aj vonkajšie, spoločenské podmienky, ktoré vyplývajú z celkového postavenia učiteľskej profesie, úrovne školy, celkového vzťahu rodičov k vzdelávaniu svojich detí a ďalších okolností. Vo väčšine prípadov sa autorita učiteľa dostaví ako prirodzený dôsledok, bez osobného úsilia učiteľa v tomto smere.

Učiteľ na umeleckej škole má byť senzitívny, spolupracujúci, má byť facilitátor – uľahčovateľ, ktorý verí v žiakovi, pomáha mu a buduje jeho pozitívnu koncepciu v umeleckej

oblasti. Učí dieťa spolupracovať a rešpektovať druhých, čo patrí medzi dôležité prvky humanistickej výchovy. Žiak je najvyššou autentickou hodnotou a je profesionálnym prejavom učiteľa každého žiaka povzbudzovať, veriť mu, byť mu priateľsky naklonený a umožniť sa mu rozvíjať ako jedinečnej bytosti. Vzniká tak typický „rukopis“ učiteľa a školy. Tvorivosť v umeleckom prostredí školy vytvára také možnosti pre učiteľa, aby si vytvoril svoju predstavu o individualizácii práce, svoje ciele, metódy, prístupy ku žiakom a práci.

Kritériá hodnotenia zamestnancov školy

- Kritériá na priznávanie osobných príplatkov a odmien podľa vnútorného platového poriadku ZUŠ Skalica
- Presné dodržiavanie pracovných povinností – príchody a odchody z práce
- Rozhovor, pozorovanie
- Hospitácie – návštevy u učiteľa, kontrola triednej dokumentácie
- Účasť na koncertoch – hodnotenie učiteľa cez výkony žiakov
- Účasť žiakov učiteľa na súťažiach, festivaloch, prezentácia na školských a mestských udalostiach vystúpeniami
- Úspešnosť na súťažiach a festivaloch – výsledky
- Vzťah žiakov k učiteľovi
- Práca učiteľa nad rámec jeho povinnosti
- Vedúci predmetovej komisie, člen inventarizačnej komisie, člen poroty
- Práca na webovej stránke školy a jej pravidelná aktualizácia
- Ochota učiteľa spolupracovať na projektoch školy
- Iniciatíva učiteľa pri získavaní nových žiakov
- Vedomostná úroveň žiakov – prijatie žiaka na umeleckú školu vyššieho typu
- Aplikácia nových učebných pomôcok – informačné technológie v umeleckých predmetoch
- Sebavzdelávanie učiteľa

Konkrétny plán vnútroškolskej kontroly je súčasťou plánu práce školy na každý školský rok.

3.3. Hodnotenie školy /autoevalvácia/

Naša ZUŠ je súčasťou dlhodobej tradície a overeného systému umeleckých škôl ako kompaktného celku: základné umelecké školy, stredné umelecké školy a konzervatóriá a vysoké umelecké školy. Výsledkom takto postaveného umeleckého vzdelania je absolvent – osobnosť, ktorá dokáže vytvoriť umelecké dielo, osobnosť, ktorá obohatí národnú a svetovú kultúru, inšpiruje prírodovedne i technokraticky orientovanú spoločnosť a vie aj sama odborne umelecky vzdelávať.

Poslaním základnej umeleckej školy je poskytovať základné umelecké vzdelanie v štyroch odboroch: hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom. Škola pripravuje žiakov na ďalšie štúdium umeleckého zamerania. Okrem prípravy talentovaných žiakov na vyšší typ školy je dôležitou úlohou ZUŠ výchova hudobných amatérov, vzdelaných konzumentov hudobného umenia a tiež v zabezpečovaní rozvoja estetickej výchovy pre čo najväčší počet detí a mládeže vo všetkých umeleckých odboroch.

Naša škola sa snaží profilovať ako systém služieb dieťaťu kreatívnym vyplnením voľného popoludňajšieho času umeleckým vzdelávaním pod vedením odborníkov. Úspešnosť a úroveň pre našu školu znamená nielen dosiahnuté výsledky na súťažiach, ale aj spokojnosť rodičov a žiakov.

Škola, ak chce byť úspešná, musí podávať kvalitné výkony nepretržite. Nemožno sa spoľahnúť iba na náhodné úspechy, preto kvalita ako nepretržitý proces musí byť riadená. Za týchto podmienok sa riaditeľ školy stáva kľúčovou osobnosťou a nositeľom kvality.

Pravidelne sledujeme a hodnotíme:

- Priebeh vzdelávania
- Podmienky na vzdelávanie
- Dodržiavanie pracovného poriadku
- Sociálno-emočnú klímu školy
- Výchovno-vyučovací proces – metódy a formy vzdelávania
- Výsledky vzdelávania
- Účasť žiakov na súťažiach, festivaloch, prehliadkach a koncertoch
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy
- Spoluprácu so zriaďovateľom

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov a rodičov
- Spokojnosť učiteľov – dobrá sociálna

- Kvalita výsledkov
- Dobré meno školy

Nástroje na zisťovanie stavu školy:

- Osobný kontakt s rodičmi
- Analýza účasti žiakov na súťažiach
- Analýza vystúpení žiakov školy na akciách v meste a odozva na tieto vystúpenia